

บทที่ 4

สภาพทางการตลาดไข่ไก่ทั่วไปและไข่ไก่โอเมก้า 3

ในบทนี้จะกล่าวถึงสถานการณ์การผลิต สภาพทางการตลาดของไข่ไก่ปกติทั่วไป รวมถึงสถานการณ์การนำเข้าและส่งออกไข่ไก่ทั่วไป และสถานการณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดไข่ไก่ทั่วไปโดยรวมภายในประเทศ นอกจากนี้จะกล่าวถึงสภาพการตลาดไข่ไก่โอเมก้า 3 รวมถึงตลาดสินค้าโอเมก้า 3 ในเชียงใหม่

4.1 การผลิตและการตลาดไข่ไก่ทั่วไป

ไข่ไก่มีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายทั่วภูมิภาคของไทย แต่แหล่งเลี้ยงขนาดใหญ่ที่สุดอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง โดยในช่วง 5 ปี (2551-2555) มีปริมาณการผลิตไข่ไก่ขยายตัวในอัตราร้อยละ 3.61 ต่อปี เนื่องจากเกษตรกรมีการจัดการการเลี้ยงไข่ไก่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นทำให้ไข่ไก่สามารถให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น จากการประมาณการปริมาณการผลิตไข่ไก่ของศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในปี 2555 มีปริมาณการผลิตไข่ไก่อยู่ที่ 11,022 ล้านฟอง ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 10,024 ล้านฟองจากปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 9.96 เนื่องจากเกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งพันธุ์สัตว์มีราคาลดลง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555)

นอกจากนี้ความต้องการบริโภคไข่ไก่อ้อยละ 95-99 ใช้บริโภคภายในประเทศ โดยการบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยทั้งประเทศในช่วง 5 ปี (2551-2555) มีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.65 ต่อปี โดยในปี 2555 มีปริมาณการบริโภคไข่ไก่เฉลี่ย 10,923.87 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจาก 9,952.30 ล้านฟอง จากปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 9.76 เนื่องจากไข่ไก่มีราคาถูกเมื่อเทียบกับอาหารโปรตีนชนิดอื่น และสามารถปรุงอาหารได้ง่ายและหลากหลาย รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐได้มีการรณรงค์ส่งเสริมการบริโภค โดยได้กำหนดให้ปี 2555 เป็นปีแห่งการรณรงค์บริโภคไข่ไก่ เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนหันมาบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555)

สำหรับราคาที่เกษตรกรขายได้ ในช่วง 5 ปี (2551-2555) ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้สูงขึ้นในอัตราร้อยละ 4.20 ต่อปี โดยในปี 2555 ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยฟองละ 2.55 บาท กลับลดลงจากฟองละ 3.01 บาท จากปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 15.28 เนื่องจากมีการขยายการเลี้ยงไข่ไก่

เพิ่มขึ้น หลังจากการเปิดนำเข้าพันธุ์ไก่ไข่เสรีตั้งแต่ปี 2553 ส่งผลให้ผลผลิตออกสู่ตลาดมากอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าเกษตรกรบางส่วนมีการปรับลดการผลิต หรือปลดแม่ไก่ยืนกรงเร็วขึ้น แต่ระดับราคาก็ยังไม่สูงขึ้นมากนัก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555)

4.2 การนำเข้าและส่งออกไข่ไก่ทั่วไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2555) ระบุถึงการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ส่วนใหญ่ ได้แก่ ไข่แดง ไข่ขาว ไข่ผงรวม และไข่เหลวรวม โดยในช่วง 5 ปี (2551-2555) ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.83 ต่อปี แต่มูลค่าลดลงในอัตราร้อยละ 5.46 ซึ่งในปี 2555 มีปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ 1,256.97 ตัน มีมูลค่า 313.26 ล้านบาท ซึ่งมีปริมาณลดลงจาก 1,565.75 ตัน และมูลค่าลดลงจาก 333.86 ล้านบาท ในปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 19.72 และร้อยละ 6.17 ตามลำดับ ส่วนผลิตภัณฑ์ที่นำเข้านั้นส่วนใหญ่ใช้เป็นส่วนผสมของผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ลูกชิ้นปลา กุ้งชุบแป้งทอด ไอศกรีม เป็นต้น รวมทั้งใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามากที่สุด คือ ไข่ขาวผง โดยนำเข้ามากที่สุดมาจากประเทศอิตาลีคิดเป็นร้อยละ 36.70 ของการนำเข้าไข่ขาวผงทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 21.20 และร้อยละ 8.80 ตามลำดับ

การส่งออกไข่ไก่แบ่งออกเป็น การส่งออกไข่ไก่สด และผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ ได้แก่ ไข่เหลวรวม ไข่แดงเหลว ไข่ผงรวม และไข่ขาวผง การส่งออกไข่ไก่สดเป็นการระบายผลผลิตส่วนเกินเพื่อรักษาระดับราคาในประเทศเท่านั้น ตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ ฮองกง และแอฟริกา โดยมีสัดส่วนการส่งออกไปยังฮองกงร้อยละ 80-90 ของปริมาณการส่งออกไข่ไก่สดทั้งหมด ซึ่งในช่วง 5 ปี (2551-2555) ปริมาณการส่งออกไข่ไก่สดลดลงในอัตราร้อยละ 35.64 ต่อปี โดยมีสัดส่วนมูลค่าลดลงในอัตราร้อยละ 31.28 ต่อปี เนื่องจากมีมาตรการชะลอการส่งออกตั้งแต่ปี 2553 และระดับราคาในประเทศค่อนข้างสูง ทำให้การส่งออกไข่ไก่มีปริมาณค่อนข้างน้อยในปี 2553 และปี 2554 โดยในปี 2555 การส่งออกไข่ไก่สดมีปริมาณ 99.13 ล้านฟอง มีมูลค่า 271.43 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2554 ซึ่งส่งออกปริมาณ 71.70 ล้านฟอง มีมูลค่า 221.99 ล้านบาท ซึ่งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.26 และร้อยละ 22.27 ตามลำดับ เนื่องจากมีผลผลิตออกสู่ตลาดมากส่งผลให้ระดับราคาในประเทศต่ำ ทำให้มีการส่งออกเพิ่มขึ้นเพื่อระบายผลผลิตส่วนเกินในประเทศ และทำให้ระดับราคาในประเทศสูงขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555)

ในส่วนของการส่งออกผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ ในช่วง 5 ปี (2551-2555) เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.73 ต่อปี แต่มูลค่าการส่งออกลดลงในอัตราร้อยละ 3.92 ต่อปี โดยในปี 2555 มีปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ 3,208.62 ตัน มีมูลค่า 196.78 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2554 ซึ่งมีปริมาณ

การส่งออก 3,481.40 ตัน มีมูลค่า 265.69 ล้านบาท โดยปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 7.84 และ 25.94 ตามลำดับ ผลกระทบที่ส่งออกได้มากที่สุดคือไข่เหลวรวม ตลาดส่งออกที่สำคัญคือ ญี่ปุ่น ซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกประมาณร้อยละ 59.50 ของปริมาณการส่งออกไข่เหลวรวมทั้งหมด รองลงมาได้แก่ สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย มีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 22.10 และ 5.80 ตามลำดับ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555)

4.3 แนวโน้มการผลิตและการตลาดไข่ไก่ทั่วไป ปี 2556

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2555) ได้คาดคะเนผลผลิตไข่ไก่จากปริมาณการนำเข้าพันธุ์ไก่ไข่คาดว่าปี 2556 จะมีปริมาณการผลิตไข่ไก่ 11,360 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจาก 11,022 ล้านฟอง จากในปี 2555 ร้อยละ 3.07 ซึ่งเป็นผลจากการนำเข้าพันธุ์ไก่ไข่ที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2553 ทำให้ยังมีปริมาณพันธุ์ไก่ไข่ในระบบอยู่มาก ถึงแม้ว่าผู้นำเข้าไก่พันธุ์จะมีการปรับการผลิตตามสถานการณ์โดยการลดการนำเข้าจากแผนที่ขอไว้ แต่ผลของการนำเข้าที่ลดลงจะส่งผลในช่วงปลายปี 2556-2557

ความต้องการบริโภคปี 2556 คาดว่าปริมาณการบริโภคเพิ่มขึ้นจากปี 2555 เนื่องจากไข่ไก่สามารถนำมาประกอบอาหารได้หลากหลายและสะดวก ประกอบกับราคาสุกรและไก่เนื้อคาดว่าจะมีราคาสูงขึ้นราคา ในปี 2556 คาดว่าราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งประเทศจะค่อนข้างทรงตัวหรือปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยจากปี 2555 เนื่องจากเกษตรกร สหกรณ์ ภาคเอกชน ได้เริ่มมีการปรับตัวในการวางแผนการผลิตที่รัดกุมขึ้น และมีการรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคไข่ไก่ ด้านการส่งออกปี 2556 คาดว่าการส่งออกไข่ไก่สดและผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่จะเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2555 เนื่องจากต้องระบายผลผลิตส่วนเกินในประเทศ เพื่อรักษาระดับราคาในประเทศ รวมทั้งเป็นการรักษาและขยายตลาดการส่งออก นอกจากนี้การนำเข้าในปี 2556 คาดว่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่จะทรงตัวหรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากโรงงานแปรรูปในประเทศมีน้อย รวมทั้งไม่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ประเภทต่างๆ ได้อย่างเพียงพอเพราะความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์จากไข่แตกต่างกัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555)

4.4 การผลิตและการตลาดไข่ไก่โอเมก้า 3

ในปัจจุบันมีความตื่นตัวในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพกันอย่างแพร่หลาย จึงทำให้มีสินค้าทางการเกษตรอย่างเช่นไข่ไก่โอเมก้า 3 โดยมีความพิเศษตรงที่มีโอเมก้า 3 รวมอยู่ในไข่แดงซึ่งเป็นตัวเลือกให้แก่ผู้บริโภคได้เลือกบริโภค และมีการวางจำหน่ายอยู่ในร้านค้าโมเดิร์นเทรด อย่างเช่น เทสโก้ โลตัส โลตัส-เอ็กซ์เพรส บิ๊กซี เป็นต้น โดยมีผู้ผลิตรายใหญ่ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน อาทิ บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ ในชื่อ โอเมก้าฟลัส และบริษัทควอลิตี้มีท ในชื่อดอกเตอร์เฮ็นน์ ซึ่งมีการวางจำหน่ายหลักๆ

ในขนาดบรรจุภัณฑ์ 4 ฟอง 10 ฟอง และ 12 ฟอง ในส่วนของไข่ไก่สด ตราซีพีโอเมก้า พลัส สยามธุรกิจ (2557) ได้รายงานว่ามีบริษัทซีพีเอฟได้กล่าวถึงตลาดไข่ไก่โอเมก้า พลัสนั้นเติบโตเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว โดยมียอดขายที่ประมาณ 8 ล้านฟอง จาก 3-4 ล้านฟองในช่วงก่อนหน้านี้นี้ ซึ่งคาดว่า เป็นเพราะการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมด้านการตลาดในสินค้าดังกล่าว โดยมองว่าตลาดไข่ไก่สดในไทย ยังคงขยายตัวได้อีกมาก จึงคาดว่าจะรณรงค์เพิ่มการบริโภคในประเทศอย่างจริงจังได้อีก

4.5 ตลาดสินค้าโอเมก้า 3 ในจังหวัดเชียงใหม่

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ติดฉลากระบุว่า มีโอเมก้า 3 ที่สามารถพบและซื้อหาได้ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยส่วนใหญ่สามารถเลือกซื้อได้ตามห้างโมเดิร์นเทรด ซึ่งจากการสำรวจพบว่าสินค้าที่มีโอเมก้า 3 ได้แก่สินค้าจำพวกนมผง อาทิ ทรานสเล่ ตรายูแมก ทรานแอนมัม ตราไฮคิว ทรานเอส 26 ทรามิทจอร์นสันและตราชิมิลก เป็นต้น ในส่วนของนมโคพร้อมดื่มที่มีโอเมก้า 3 นั้น ได้แก่ ทรานเอนฟาโกร ทรานแอนมัม ตรายูแมก ตรายูแมก ตรายูแมก และยังมีในส่วนของน้ำนมถั่วเหลืองอย่างเช่น ทรานไวตามิลล์ ทรานแอนมัม เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบในอาหารกระป๋องจำพวกปลากระป๋องในตราหือต่างๆ เช่น ทรานอดิอุส ทรานบูบู้ย ทรานอะซิม ทรานซีบี ทรานไฮคิว และตราโรซ่า เป็นต้น นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วยังพบโอเมก้า 3 ในน้ำข้าวกล้องงอก ทรานทีปโก้ และไข่ข้าวกล้องงอก ทรานอีกด้วย

เมื่อพิจารณาในส่วนของโอเมก้า 3 ที่มีในสินค้าขั้นต่ำ 200 มิลลิกรัมต่อ 1 หน่วยการบริโภค จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในอาหารจำพวกปลากระป๋อง โดยปลาแมคเคอเรลในซอสมะเขือเทศรสเผ็ดตราบูบู้ยจะมีโอเมก้า 3 อยู่ 1,043 มิลลิกรัมจำหน่ายในราคากระป๋องละ 19.5 บาท ปลาแมคเคอเรลในซอสมะเขือเทศเข้มข้นตราบูบู้ยจะมีโอเมก้า 3 อยู่ 957 มิลลิกรัมจำหน่ายในราคากระป๋องละ 19.5 บาท ปลาแมคเคอเรลในซอสมะเขือเทศรสอะซิมจะมีโอเมก้า 3 อยู่ 2,310 มิลลิกรัมจำหน่ายในราคากระป๋องละ 29.5 บาท ทูน่าชนิดก้อนในน้ำมันพืชตราซีบีจะมีโอเมก้า 3 อยู่ 0.11 กรัมจำหน่ายในราคากระป๋องละ 39 บาท ปลาแมคเคอเรลในซอสมะเขือเทศตราไฮคิวจะมีโอเมก้า 3 อยู่ 0.633 กรัมจำหน่ายในราคากระป๋องละ 15.5 บาท ปลาแมคเคอเรลในซอสมะเขือเทศตราโรซ่าจะมีโอเมก้า 3 อยู่ 0.132 กรัมจำหน่ายในราคากระป๋องละ 16.5 บาท เป็นต้น สำหรับโอเมก้า 3 ขั้นต่ำ 200 มิลลิกรัมต่อ 1 หน่วยการบริโภคในนมผงประกอบด้วยนมผงตราชิมิลก เกรนพลัสจะมีส่วนผสมของโอเมก้า 3 250 มิลลิกรัมต่อการบริโภค 270 มิลลิตร โดยจำหน่ายในราคา 360 บาทต่อขนาด 700 กรัม นอกจากนี้ใน

น้ำมันถั่วเหลืองยูเอสที ตราแอมมัน มาเทอร์น่ามีส่วนผสมของโอเมก้า 3 จำนวน 272 มิลลิกรัมต่อการบริโภค 190 มิลลิกรัม โดยจำหน่ายในราคา 47 บาทต่อ 3 กล่อง และไวต้ามิลล์แชมป์ รสช็อกมอลต์มีส่วนผสมของโอเมก้า 3 จำนวน 201 มิลลิกรัมต่อการบริโภค 180 มิลลิกรัมหรือ 1 กล่องโดยจำหน่ายในราคา 30 บาทต่อ 4 กล่อง (จากการสำรวจ, 2557)

ในการสำรวจทำให้ทราบว่าสินค้าที่มีโอเมก้า 3 เกือบทั้งหมดจะอยู่ในรูปของสินค้าเกษตรแปรรูปโดยผ่านวิธีการถนอมอาหารแล้ว ซึ่งหากผู้บริโภคที่ต้องการสินค้าที่มีความสดใหม่และมีสารอาหารโอเมก้า 3 ก็สามารถเลือกไข่ไก่โอเมก้า 3 มาบริโภคทั้งยังสามารถบริโภคได้ทุกเพศและทุกวัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved